

Οι κοινοί «Τεχνικοί Κανόνες» στις Δημόσιες Συμβάσεις

Βαγγέλης Βαρδάκας
Πρόεδρος ΔΣ ΕΛΟΤ

Οι απαρχές της ΕΕ...

- Η ανάγκη της ελεύθερης διακίνησης προϊόντων και υπηρεσιών
- Η «νομοθετική δυστοκία» των πρώτων χρόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Ομοφωνία – Λεπτομερείς προδιαγραφές προϊόντων
- Η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης
- Το όραμα της εσωτερικής αγοράς του 1992
- Η ανάγκη επιτάχυνσης

Τα σημαντικά βήματα για τα προϊόντα

- Η Οδηγία Χαμηλής Τάσης (1973 – 73/23/ΕΟΚ)
- Η απόφαση Cassis de Dijon (1979)
- Η Οδηγία «Διαφάνειας» (1983 – 83/189/ΕΟΚ)
- Η λευκή βίβλος του 1985
- Το ψήφισμα του Συμβουλίου για την «νέα Προσέγγιση στην τεχνική νομοθεσία και τα πρότυπα»
- Η Απόφαση για την «σφαιρική προσέγγιση» - Εισαγωγή της σήμανσης CE

Τα επόμενα βήματα

- Το μνημόνιο συνεργασίας Ευρωπαϊκής Επιτροπής και CEN/CENELEC (1984)
- Το σύστημα «εντολών» (mandates) τυποποίησης
- Η Ευρωπαϊκή Τυποποίηση δυναμώνει...
- Πάνω από είκοσι τομείς έχουν ήδη καλυφθεί με νομοθεσία και εναρμονισμένα Ευρωπαϊκά Πρότυπα...
- Υπερτετραπλάσια Ευρωπαϊκά Πρότυπα έχουν συνταχθεί από πρωτοβουλία των ενδιαφερόμενων

Τα συστατικά της «Νέας Προσέγγισης»

- Ο νομοθέτης περιορίζεται στις βασικές απαιτήσεις (ασφαλείας κλπ) για τα προϊόντα
- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκδίδει «εντολές» τυποποιήσεως στην CEN και την CENELEC (ο ΕΛΟΤ εκπροσωπεί την Ελλάδα από το 1978 στους οργανισμούς αυτούς)
- Τα «εναρμονισμένα Ευρωπαϊκά πρότυπα αποτελούν **τεκμήριο** συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις της οδηγίας (εξαίρεση: Οδηγία Δομικών Υλικών)
- Ο παραγωγός είναι ελεύθερος να τα ακολουθήσει ή όχι – το «βάρος αποδείξεως»
- Ο παραγωγός επισημαίνει το προϊόν με τη σήμανση CE
- Οι αρχές επιτηρούν την αγορά

Μια άλλη «ανάγνωση» της Νέας Προσέγγισης

- Ο νομοθέτης θέτει τους στόχους και «εμπιστεύεται» το σύστημα της Ευρωπαϊκής Τυποποίησης
- Η Ευρωπαϊκή Τυποποίηση οφείλει να τηρεί τις αρχές της Τυποποίησης
 - Διαφάνεια
 - Αμεροληψία
 - Ισότιμη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων
 - «Εσωτερική» συνέπεια (“coherence”)
- Ο νομοθέτης ελέγχει συνεχώς την τήρηση των αρχών αυτών

Οι Οδηγίες που ισχύουν σήμερα

- Οδηγία για τα Δομικά Υλικά (89/106/ΕΟΚ)
 - ΠΔ 334/94
- Οδηγίες για τις Δημόσιες Προμήθειες (2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ) – (πρέπει να) ισχύουν από 31 Ιανουαρίου 2006!
 - Για γενικές δημόσιες προμήθειες και έργα
 - Για τους «εξαιρούμενους» τομείς (ύδρευση, μεταφορές, ενέργεια, ταχυδρομεία)
- Οδηγία για τους τεχνικούς κανονισμούς και τα πρότυπα (83/189/ΕΟΚ, σήμερα 98/34/ΕΚ)
 - ΠΔ 39/2001

Η Οδηγία των δομικών υλικών

- Αναφορά σε Ευρωπαϊκά πρότυπα (EN) των οποίων η εφαρμογή είναι υποχρεωτική
- Περιλαμβάνονται για κάθε προϊόν και μέθοδο πιστοποίησης
- Είναι δυνατός «εθνικός» περιορισμός της ποικιλίας μεταξύ «κλάσεων» που αναφέρονται στα Πρότυπα
- Ήδη υπάρχουν περί τα 150 Ευρωπαϊκά Πρότυπα εγκεκριμένα
- Άλλα 450 περίπου βρίσκονται καθ' οδόν
- 1500 περίπου πρότυπα ελέγχων και δοκιμών ισχύουν ήδη και αναφέρονται στα Πρότυπα προϊόντων

Προϊόντα που ήδη καλύπτονται... (1)

- Τσιμέντο
- Αδρανή
- Πρόσμικτα σκυροδέματος
- Θερμομονωτικά
- Τούβλα
- Επιχρίσματα -Κονιάματα
- Γεωυφάσματα
- Προϊόντα από σκυρόδεμα -σωλήνες- πλάκες
- Δομική άσβεστος και Φύλλα από ξύλο

Προϊόντα που ήδη καλύπτονται... (2)

- Μόνιμα συστήματα πυρόσβεσης
- Παρελκόμενα κουφωμάτων
- Στερεωτικά
- Προκατασκευασμένα σπίτια
- Μικροί βιολογικοί καθαρισμοί
- Σωλήνες ύδρευσης και αποχέτευσης από σκυρόδεμα με τα εξαρτήματά τους
- Γεωϋφάσματα
- Πλακίδια - Πλάκες- Κρασπεδόρειθρα...

Προϊόντα που «αναμένονται»...

- Χάλυβες Οπλισμού (2007)
- Φύλα στεγάνωσης
- Γυψοσανίδες
- Πλαστικοί σωλήνες
- Προϊόντα δικτύων ύδρευσης αποχέτευσης αερίου
- Κουφώματα - Μάρμαρα – Κεραμίδια -Πετάσματα
- Υαλοστάσια -Ασφαλτικά κ.α.

Οι Οδηγίες Δημοσίων Συμβάσεων

Οι δημόσιες συμβάσεις
αντιπροσωπεύουν, με το 16.3% του
κοινοτικού ΑΕΠ, ένα σημαντικό
κεφάλαιο της ευρωπαϊκής οικονομίας. Η
εναρμόνιση των διαδικασιών σύναψης
των συμβάσεων αποτελεί σημαντικό
επίτευγμα αλλά και υποχρέωση.

«Τεχνικές Προδιαγραφές» στις Συμβάσεις Δημ. Έργων (Παράρτημα IV)

- {...}**όλες** οι τεχνικές απαιτήσεις που περιέχονται ιδίως στις συγγραφές υποχρεώσεων και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά ενός υλικού, ενός προϊόντος ή μιας προμήθειας ειδών και οι οποίες επιτρέπουν τον αντικειμενικό προσδιορισμό αυτών, έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στη χρήση για την οποία προορίζονται από την αναθέτουσα αρχή. Τα χαρακτηριστικά αυτά περιλαμβάνουν τα επίπεδα της περιβαλλοντικής επίδοσης, τον σχεδιασμό για όλες τις χρήσεις {...}, την αξιολόγηση της συμμόρφωσης, την καταλληλότητα, την ασφάλεια ή τις διαστάσεις, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών σχετικά με τη διασφάλιση της ποιότητας, την ορολογία, τα σύμβολα, τις δοκιμές και τις μεθόδους δοκιμών, τη συσκευασία, τη σήμανση και την επίθεση ετικετών, καθώς και διαδικασίες και μεθόδους παραγωγής. Περιλαμβάνουν επίσης τους κανόνες σχεδιασμού και υπολογισμού των έργων, τους όρους δοκιμής, ελέγχου και παραλαβής των έργων καθώς και τις κατασκευαστικές τεχνικές ή μεθόδους και κάθε άλλο όρο τεχνικού χαρακτήρα που η αναθέτουσα αρχή είναι σε θέση να καθορίσει, μέσω γενικών ή ειδικών κανονιστικών διατάξεων, σχετικά με τα ολοκληρωμένα έργα, καθώς και με τα υλικά ή τα στοιχεία που συνιστούν τα έργα αυτά.

Τα Πρότυπα και οι Προδιαγραφές στις Δημ. Συμβάσεις (Αρθρ.23 §3^α)

Με την επιφύλαξη των υποχρεωτικών εθνικών τεχνικών κανόνων, **εφόσον είναι σύμφωνοι με το κοινοτικό δίκαιο**, οι τεχνικές προδιαγραφές πρέπει να διατυπώνονται:

- α) είτε με παραπομπή στις τεχνικές προδιαγραφές {...} κατά σειρά προτίμησης,
- στα εθνικά πρότυπα **που αποτελούν μεταφορά ευρωπαϊκών προτύπων**,
 - στις ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις,
 - στις κοινές τεχνικές προδιαγραφές,
 - στα διεθνή πρότυπα, σε άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς που εκπονούνται από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης, ή, όταν αυτά δεν υπάρχουν,
 - στα εθνικά πρότυπα, στις εθνικές τεχνικές εγκρίσεις, ή στις εθνικές τεχνικές προδιαγραφές στον τομέα του σχεδιασμού, του υπολογισμού και της εκτέλεσης των έργων και της χρησιμοποίησης των προϊόντων. Κάθε παραπομπή συνοδεύεται από τη μνεία "ή ισοδύναμο".

β) {...}

**Οδηγία 93/37/ΕΟΚ για τα Δημόσια Έργα
(Π.Δ. 334/2000)**

**Από 31/1/2006: Οδηγία 2004/18/ΕΚ
(κοινή για τις δημόσιες συμβάσεις έργων προμηθειών και υπηρεσιών)**

Σκοπός: Συντονισμός των διαδικασιών
σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων

• **Κοινοί Κανόνες Δημοσιότητας**

• **Κοινοί Κανόνες Συμμετοχής**

• **Κοινοί Κανόνες στον Τεχνικό Τομέα**

**Συμβατικά Τεύχη – Συγγραφές
Υποχρεώσεων:**

Συντάσσονται με ενσωμάτωση ή/και
παραπομπή σε:

Γενικά Τεχνικά Κείμενα Αναφοράς:

- ✓ Τεχνικές Προδιαγραφές
- ✓ Πρότυπα
- ✓ Ευρωπαϊκά Πρότυπα
- ✓ Ευρωπαϊκές Τεχνικές Εγκρίσεις
- ✓ Κοινές Τεχνικές Προδιαγραφές
(κοινοποιημένες)

Που έχουν κοινοποιηθεί κατά την:
(υποχρέωση κοινοποίησης)

Οδηγία 98/34/ΕΟΚ

για την καθιέρωση μιας διαδικασίας
κοινοποίησης (πληροφόρησης) στον τομέα
των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών
(Π.Δ. 39/2001)

Η υποχρέωση
κοινοποίησης δεν αναφέρεται
στα συμβατικά τεύχη
(συγγραφές υποχρεώσεων)
κάθε δημοπρατούμενου
έργου, αλλά στα γενικά κείμενα
αναφοράς !

Εθνική διαδικασία Έγκρισης Γενικών Τεχνικών Κειμένων Αναφοράς

N. 1418/1984

Άρθρο 21, §1:

Εξουσιοδότηση Υπουργού για έκδοση αποφάσεων για την έγκριση προδιαγραφών και κανονισμών, ...

N. 3263/2004

Άρθρο 8:

Εξουσιοδότηση Υπουργού για έκδοση αποφάσεων για την έγκριση ενιαίων τιμολογίων, προτύπων τευχών δημοπράτησης, ...

Τα ανωτέρω γενικά τεχνικά κείμενα αναφοράς (Γενικές Τεχνικές Προδιαγραφές (ΤΣΥ), Κανονισμοί, Περιγραφικά Τιμολόγια, κλπ), χρησιμοποιούνται υποχρεωτικά από τους φορείς που δημοπρατούν Δ.Ε. για τη σύνταξη των Τευχών & των Προϋπολογισμών Δημοπράτησης των Δημοσίων Έργων

**Οδηγία 98/34/ΕΟΚ
(Π.Δ. 39/2001)**

Η έγκριση με ΥΑ και η χρήση των ανωτέρω Γενικών Τεχνικών Κειμένων Αναφοράς, γίνεται χωρίς να έχει προηγηθεί η προβλεπόμενη υποχρέωση κοινοποίησης τους στην Επιτροπή της Ε.Ε.

Π.Δ. 39/2001

Άρθρο 7 §2:

Οι Δημόσιες Υπηρεσίες και Οργανισμοί εν γένει, που επιθυμούν να εκπονήσουν τεχνικούς κανονισμούς σε τομείς που ήδη υπάρχει έτοιμο ή υπό επεξεργασία ευρωπαϊκό πρότυπο, υποχρεούνται να διαβιβάσουν στο ΥΠΑΝ αίτηση όπου θα σημειώνουν τους λόγους που δικαιολογούν την κατάρτισή του, επισυνάπτοντας και σχέδιο του υπό εκπόνηση τεχνικού κανονισμού.

Άρθρο 8 §1:

Οι Δημόσιες Υπηρεσίες και Οργανισμοί που συντάσσουν **σχέδια τεχνικών κανόνων**, υποχρεούνται να τα κοινοποιούν στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του ΥΠΑΝ και στον ΕΛΟΤ, εκτός εάν πρόκειται απλώς για αυτούσια μεταφορά ενός διεθνούς ή ευρωπαϊκού προτύπου, οπότε δεν αποστέλλεται το κείμενο και αρκεί μια απλή ενημέρωση σχετικά με τον εν λόγω τεχνικό κανόνα. ...

Διαδικασία πληροφόρησης — Τεχνικοί κανόνες

(2000/C 112/02)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Οδηγία 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και κανονισμών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών. (ΕΕ L 204 της 21.7.1998, σ. 37· ΕΕ L 217 της 5.8.1998, σ. 18)

Κοινοποιήσεις εθνικών σχεδίων τεχνικών κανόνων που ελήφθησαν από την Επιτροπή

Στοιχεία ⁽¹⁾	Τίτλος	Προθεσμία «status quo» τριών μηνών ⁽²⁾
-------------------------	--------	---

Η Επιτροπή υπενθυμίζει την απόφαση «CIA Security» που εξεδόθη στις 30 Απριλίου 1996, σχετικά με την υπόθεση C-194/94, Συλλογή σ. I-2201, σύμφωνα με την οποία το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κρίνει ότι τα άρθρα 8 και 9 της οδηγίας 98/34/ΕΚ (83/189/ΕΟΚ) πρέπει να ερμηνεύονται υπό την έννοια ότι οι ιδιώτες μπορούν να ζητήσουν από τα εθνικά δικαστήρια να αρνηθούν την εφαρμογή των εθνικών τεχνικών προδιαγραφών που δεν έχουν κοινοποιηθεί όπως επιβάλλει η οδηγία.

Η ανωτέρω απόφαση επικυρώνει την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 1ης Οκτωβρίου 1986 (ΕΕ C 245 της 1.10.1986, σ. 4).

Έτσι, εφόσον παραγνωρισθεί η υποχρέωση κοινοποίησης, οι εθνικές τεχνικές προδιαγραφές καθίστανται ανεφάρμοστες με αποτέλεσμα να μην μπορούν να επιβληθούν στους ιδιώτες.

Για περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις κοινοποιήσεις αυτές, μπορείτε να απευθύνεσθε στις εθνικές υπηρεσίες οι οποίες αναφέρονται στον κάτωθι κατάλογο:

**Πόσο «σύμφωνοι»
είμαστε με το Κοινοτικό
Δίκαιο;
Και... τι διακινδυνεύουμε;**

Ευχαριστώ πολύ